Vysvetlenie k povoľovaniu nákladných vozňov voľného obehu v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013 medzi 16. júnom 2019 a 16. júnom 2020

1. *Problém*

a) Ustanovenie 7.1.2 technickej špecifikácie interoperability týkajúcej sa nákladných vozňov (ďalej len „TSI WAG 321/2013“) ukladá povinnosť, že prvé povolenie na uvedenie do prevádzky udelené v zhode s článkom 7.1.2 je vzájomne uznávané vo všetkých členských štátoch. Okrem toho akékoľvek udeľovanie „dodatočného povolenia“ (podľa smernice o interoperabilite) je nadbytočné a právne neprípustné.

b) Dotknuté vozne reprezentujú asi 90 % všetkých nákladných vozňov v EÚ.

c) Keďže sa budú medzi 16. júnom 2019 a 16. júnom 2020 uplatňovať dva rôzne právne rámce, musí byť stanovený spoločný európsky postoj pre implementáciu 4. železničného balíčka v tomto období.

2. *Základné princípy*

Tieto základné princípy musia byť rešpektované:

a) Nepretržitosť - Nie je možný krok späť v interoperabilite železničného systému:

V čase účinnosti dňa 16. júna 2019, kedy už najmenej jeden členský štát prijme nový právny rámec, 4. železničný balíček nemôže mať efekt „kroku späť“ na interoperabilitu železničného systému, t. j. nemôže brániť uplatňovaniu ustanovenia 7.1.2 TSI WAG 312/2013.

b) Od 16. júna 2019 je Agentúra oprávnená udeľovať povolenia pre vozidlá.

c) Keď žiadateľ požiada o (jednotné) povolenie na prevádzku s použitím vozidla vo viac ako jednom členskom štáte postupom podľa smernice o interoperabilite 2016/797, toto povolenie musí byť udelené Agentúrou.

d) V prípade, ak žiadateľ požaduje povolenie pre vozne v súlade s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 312/2013, oblasť prevádzky vozňov v podstate pokrýva všetky členské štáty.

e) Podľa nariadenia EÚ 2018/545 musia všetky členské štáty akceptovať povolenie vozidla udelené Agentúrou ako ekvivalent k tzv. prvému povoleniu.

3. *Analýza možných scenárov*

Vo vzťahu k rozličným možnostiam uplatňovania postupu povoľovania nákladných vozňov v súlade s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013 (nákladné vozne s označením GE „go everywhere“) pre obdobie medzi 16. júnom 2019 a 16. júnom 2020 boli identifikované tri možné scenáre:

- Scenár 1: Žiadosť o povolenie zaslaná do Agentúry
- Scenár 2: Žiadosť o povolenie zaslaná do NSA členského štátu, ktorý prijme nový právny rámec podľa smernice o interoperabilite k 16. júnu 2019
- Scenár 3: Žiadosť o povolenie zaslaná do NSA členského štátu, ktorý prijme nový právny rámec podľa smernice o interoperabilite k 16. júnu 2020

a) Scenár 1: Žiadosť o povolenie zaslaná do Agentúry medzi júnom 2019 a júnom 2020 pre vozne v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013

Navrhované riešenie:

Povolenie na uvedenie do prevádzky udelené Agentúrou je platné vo všetkých členských štátoch, ktoré prijali nový právny rámec v júni 2019 a v prípade členských štátov, ktoré nový právny rámec prijmú v júni 2020, to v oblasti interoperability zabráni tzv. „kroku späť".

Odôvodnenie:

1) Subjektom pre povoľovanie po 16. júni 2019 je Agentúra.

2) Povolenie na uvedenie do prevádzky udelené Agentúrou po 16. júni 2019 platí v členských štátoch, ktoré prijali nový právny rámec po 16. júni 2019, avšak tento dátum súčasne vylučuje železničné siete tých členských štátov, ktoré prijmú nový právny rámec podľa smernice o interoperabilite k 16. júnu 2020 (článok 55 ods. 5 nariadenia EÚ 2018/545).

Na druhej strane však platí: „členský štát, ktorý prijme nový právny rámec v júni 2020... (b) akceptuje povolenie na uvedenie do prevádzky udelené Agentúrou ako ekvivalent k tzv. prvému povoleniu vydanému v súlade s článkom 22 alebo 24 smernice o interoperabilite 2008/57/ES a vydá tzv. dodatočné povolenie v súlade s článkom 23 alebo 25 smernice o interoperabilite 2008/57/ES."

Z uvedeného dôvodu musí byť povolenie na uvedenie do prevádzky udelené Agentúrou pre nákladné vozne v súlade s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013 akceptované ako ekvivalent k tzv. prvému povoleniu (ako postupom podľa smernice o interoperabilite 2008/57/ES v prípade členských štátov, ktoré prijmú nový právny rámec v roku 2020).

Ustanovenie 7.1.2 TSI WAG 321/2013 ukladá, že udelené tzv. prvé povolenie je vzájomne uznávané všetkými členskými štátmi. Znamená to teda, že žiadne tzv. dodatočné povolenie sa už nevyžaduje; t. j. povolenie udelené Agentúrou potom pokrýva oblasť totožnú so všetkými členskými štátmi.

Potvrdzuje to aj ustanovenie článku 55 ods. 7 nariadenia EÚ 2018/545.

b) Scenár 2: Žiadosť o povolenie zaslaná NSA členského štátu medzi júnom 2019 a júnom 2020, ktorý prijme nový právny rámec v júni 2019, a to pre vozne v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013

Navrhované riešenie:

Dotknuté NSA nemôže udeliť povolenie na uvedenie do prevádzky vo vzťahu k tomuto druhu žiadosti a musí uvedenú žiadosť odstúpiť do Agentúry.

Odôvodnenie:

Nákladný vozeň v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 312/2013 má zamýšľanú oblasť prevádzky pokrývajúcu všetky členské štáty. 4. železničný balíček ukladá možnosť udelenia povolenia na prevádzku výhradne Agentúre.

c) Scenár 3: Žiadosť o povolenie zaslaná NSA členského štátu medzi júnom 2019 a júnom 2020, ktorý príjme nový právny rámec v júni 2020, a to pre vozne v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013

Navrhované riešenie:

NSA odstúpi žiadosť do Agentúry. Agentúra udelí povolenie do prevádzky platné pre všetky členské štáty (ak by členský štát udelil povolenie do prevádzky platné pre všetky členské štáty, toto povolenie nemusí byť uznané v tých členských štátoch, ktoré prijímajú nový právny rámec už v júni 2019).

Odôvodnenie:

Po 16. júni 2019 ostávajú účinné ešte obe smernice o interoperabilite a to až do 16. júna 2020, keďže

k zrušeniu smernice o interoperabilite 2008/57/ES dochádza až k 16. júnu 2020 na základe článku 58 smernice o interoperabilite 2016/797.

Na základe uvedeného však pre tento prípad jestvujú určité právne nezhody:

Smernica o interoperabilite 2008/57/ES umožňuje žiadateľovi podať jeho žiadosť pre nákladný vozeň v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013 do NSA členského štátu, ktorý prijíma nový právny rámec v roku 2020, a súčasne táto žiadosť pokrýva podľa svojho obsahu oblasť použitia, ktorá je viac než v jednom členskom štáte. Z uvedeného dôvodu by táto žiadosť mala byť zaslaná do Agentúry.

Článok 55 ods. 5 nariadenia EÚ 2018/545 umožňuje NSA z členského štátu, ktorý prijíma nový právny rámec v roku 2020, považovať povolenie do prevádzky vydané Agentúrou za ekvivalent k tzv. prvému povoleniu udelenému podľa smernice o interoperabilite 2008/57/ES. To isté, ale týkajúce sa povolenia do prevádzky vydané NSA z členského štátu, ktoré prijíma nový právny rámec v roku 2019, nie je považované za ekvivalentné k tzv. prvému povoleniu vydanému podľa smernice o interoperabilite 2008/57/ES, keďže táto smernica neobsahuje uvedené prechodné ustanovenie. Na základe uvedeného preto nejestvuje žiadna záruka, že členský štát prijímajúci nový právny rámec v roku 2019 bude takto vydané povolenie akceptovať. Súčasná oblasť použitia bude obmedzená iba na členský štát prijímajúci nový právny rámec v roku 2020, čo však nie je želaným cieľom.

Jedinou zárukou pre žiadateľa, aby zamýšľaná oblasť použitia vozidla zahŕňala všetky členské štáty, je podať svoju žiadosť na povolenie do Agentúry.

Na zmiernenie tohto rizika sa v duchu 4. železničného balíčka odporúča, aby sa žiadosť pre vozne, ktoré sú v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013, zasielala iba do Agentúry, ktorá pre tieto vozne udelí povolenie.

Zhrnutie všetkých troch scenárov:

i. V období od 16. júna 2019 do 16. júna 2020 by sa mal uplatňovať iba jeden spôsob uvádzania do prevádzky.

ii. V súlade s princípmi 4. železničného balíčka a s cieľom zmierniť riziká opísané v „scenári 3“ sa odporúča, aby sa žiadosti na povolenie na uvedenie do prevádzky pre vozne v zhode s ustanovením 7.1.2 TSI WAG 321/2013, ktorých je oblasť použitia viac než len jeden členský štát, adresovali už po 16. júni 2019 priamo Agentúre.

iii. Takto vydané povolenie je platné vo všetkých členských štátoch.